

specifikace: Ve sporu, jehož předmětem je určení vlastníka, resp. později okruhu dědiců družstevního podílu, s nímž je spojeno právo užívat byt, se jedná o určení vlastnického práva k družstevnímu podílu, resp. určení členství v bytovém družstvu, protože v prvním stupni jsou věcně příslušné krajské soudy.

§ 9 odst. 1 o.s.ř.

§ 9 odst. 2 písm. e) o.s.ř.

§ 1 a 3 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích (ZOK)

Ncp 226/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Pavla Koláře a soudců JUDr. Ladislava Bognára a Mgr. Petra Juračky ve věci

žalobce: **M. P.**
zastoupený advokátem Mgr. Jaromírem Parobkem
sídlem Antonína Macka 912/4, 702 00 Ostrava-Moravská Ostrava

proti
žalovaným: **1) M. P.**
zastoupená advokátkou JUDr. Norou Štrajtovou
sídlem Česká 754/25, 700 30 Ostrava-Zábřeh
2) Stavební bytové družstvo XY, IČO XY
zastoupený advokátem JUDr. Stanislavem Mouralem, MBA
sídlem 28. října 2663/150, 702 00 Ostrava-Moravská Ostrava

o určení neplatnosti dohody o převodu členských práv a povinností a určení členů družstva, o věcné příslušnosti ve věci vedené u Okresního soudu Ostravě pod sp. zn. 37 C 82/2020,

takto:

I. K projednání a rozhodnutí věci, vedené u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 37 C 82/2020 **jsou příslušné** krajské soudy podle ustanovení § 9 odst. 2 písm. e) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“).

II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení **Krajskému soudu v Ostravě.**

Odůvodnění:

- Okresní soud v Ostravě předložil zdejšímu soudu k rozhodnutí o věcné příslušnosti v záhlaví označenou věc s tím, že žalovaní vznesli námitku nedostatku věcné příslušnosti.
- Žalovaná 1) ve svém vyjádření k věcné příslušnosti uvedla, že z ustanovení § 9 odst. 2 písm. e) o.s.ř. vyplývá, že spor týkající se určení vlastnictví k družstevnímu podílu či k podílu na družstevním podílu je sporem, který vyplývá z účasti v družstvu, k jehož projednání a

rozhodnutí je v prvním stupni věcně příslušný krajský soud v souvislosti s § 1 a 3 zákona o obchodních korporacích (č. 90/2012 Sb.). Pro úplnost odkázala na usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 2. 3. 2020 sp. zn. Ncp 157/2020. Dále uvedla, že žalobce označil svou žalobu jako na určení dle ustanovení § 80 o.s.ř., což je však sporné; toto ustanovení pouze vymezuje, že určení, zda tu právní poměr nebo právo je či není, se lze žalobou domáhat jen tehdy, je-li na tom naléhavý právní zájem a jedná se o otázku předběžnou, kterou je třeba rozhodnout před projednáním meritů věci. Žalobce zjevně opírá žalobu o obsah protokolu o projednání dědictví, z něhož vyplývá, že ohledně vypořádání v rámci pozůstalosti po zemřelém S. P., nebylo přihlíženo ke sporné položce, a to družstevnímu podílu v bytovém družstvu.

3. Žalovaný 2) uvedl, že v dané věci nelze dovodit naléhavý právní zájem pro určení neplatnosti dohody o převodu členských práv a povinností. Toto je předběžnou otázkou pro určení členství v družstvu a tuto otázku je povinen posoudit soud, který má rozhodnout o věci samé – tj. o určení členství v družstvu. Věcně příslušný je proto krajský soud.
4. Žalobce ve svém vyjádření uvedl, že i přes stanovisko žalované má za to, že věcně příslušným je v dané věci okresní soud.
5. Podle ustanovení § 11 odst. 1 o.s.ř. řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný. Pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení. Věcně a místně příslušným je vždy také soud, jehož příslušnost již není možné podle zákona zkoumat nebo jehož příslušnost byla určena pravomocným rozhodnutím příslušného soudu.
6. Podle ustanovení § 9 odst. 1 o.s.ř. nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
7. Podle ustanovení § 9 odst. 2 písm. e) o.s.ř. krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech vyplývajících z právních poměrů, které souvisejí se zakládáním obchodních korporací, ústavů, nadací a nadačních fondů, a ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci.
8. Družstvo je obchodní korporací podle § 1 odst. 1, 3 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.
9. Vrchní soud v Olomouci konstatuje, že při posuzování otázky věcné příslušnosti je nutné vycházet z tvrzení rozhodných skutečností žalobcem v žalobě. Z žaloby vyplývá, že žalobce se domáhá určení neplatnosti dohody o převodu členských práv a povinností spojených s právem užívat byt, na základě níž převedl v roce 1990 pan S. P. (otec žalobce) na žalovanou M. P. členská práva a povinnosti a dále určení, že 1/2 družstevního podílu náleží panu S. P. a 1/2 družstevního podílu náleží paní V. B (dříve V. P.). Dále z žaloby vyplývá, že žalovaný 2) eviduje družstevní podíl, s nímž je spojeno právo užívat byt č. 17 ve společném členství pana S. P. (zemřelého dne 13. 5. 2018) a žalované 1) – M. P., a to na základě Osvědčení o přidělení družstevního bytu. Dále pak žalovaný 2) eviduje jejich společné členství na základě Dohody o převodu členských práv a povinností – převodce S. P. a nabyvatel M. P. a Souhlasu představenstva SBD s převodem členských práv a povinností ze S. P. na M. P.. Žalovaný 2) tedy zaevidoval žalovanou 1) jako svou členku na základě Dohody o převodu členských práv a povinností, v níž je jako převodce pan Stanis S. P. a jako nabyvatelka žalovaná M. P. Pan S. P. již v roce 1963 uzavřel manželství s V. P. (později V. B.) a oba se stali členy stavebního bytového družstva (dohoda o předání a převzetí bytu byla uzavřena oběma manžely). Jejich

manželství bylo následně v roce 1975 pravomocně rozvedeno, přičemž mezi sebou nevypořádali své bezpodílové spoluvlastnictví. Bytové družstvo vyvodilo zánik členství i nájem předmětného bytu paní V. P. (později V. B.) z rozsudku o jejich manželství se S. P. a dále patrně z česného prohlášení pana S. P. o tom, že jeho bývalá manželka již v bytě nežije a byl jí přidělen byt nový. K zániku členství paní V. B. (dříve V. P.) však nedošlo, neboť musela žádat znovu o nový byt, nejednalo se o byt náhradní. Družstevní podíl u SBD je předmětem rovnodílného spoluvlastnictví pana S. P. a jeho bývalé manželky V. P. (později V. B., taktéž již zemřelé), když jejich podíly činí u každého z nich $\frac{1}{2}$, neboť nedošlo k vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví, a proto nemohlo ani dojít k převodu práv spojených s právem užívat byt na žalovanou 1) M. P., neboť nikdo nemůže převést více práv než má sám, tudíž toto právní jednání je absolutně neplatné. Naléhavý právní zájem žalobce na požadovaném určení je dán, neboť to, k čemu právní zájem směřuje, se promítne v právním postavení žalobce. Žalobce se může domoci svého práva pouze touto určovací žalobou, neboť nelze mít postaveno na jisto, kdo je vlastníkem, resp. později bude v okruhu dědiců ohledně předmětného družstevního podílu, s nímž je spojeno právo užívat byt.

10. V dané věci se jedná o určení vlastnického práva k družstevnímu podílu, resp. určení členství v bytovém družstvu a jde tedy o spor mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývající z účasti na obchodní korporaci (družstvu), kdy v prvním stupni jsou věcně příslušné krajské soudy podle § 9 odst. 2 písm. e) o.s.ř.

11. Vrchní soud v Olomouci na základě takto uvedeného rozhodl v souladu s ustanovením § 104a odst. 2 věta třetí o.s.ř. tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není opravný prostředek přípustný.

Olomouc 1. prosince 2020

JUDr. Pavel Kolář
předseda senátu